`
ދި ވެ ހި ރަ އްޔިތުންގެ އިންތިޚާބީ ޙަ އް ޤު ތަ އް ނިޒާމީގޮ ތެ އް ގައި ގެއްލެމުން ދާ ތީ އެ ކަމާމެ ދު ޓްރާ ން ސްޕޭރެ ންސީ މޯލްޑިވްސް އިން ކަ ން ބޮޑުވަ ން
14 ޑިސެމްބަރ 2016
އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން 14 ޖަނަވަރީ 2017 ގައި ބޭއްވުމަށް ހަމަޖެހި އާންމުކޮށް އިޢުލާނުކޮށްފައިވާ
ލޯކަލް ކައުންސިލް އިންތިޚާބު ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ފަސްކުރުމާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިހުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ޤާނޫނު ބަދަލުކޮށް ޕާޓީތަކުގެ އެތެރޭގެ
އިންތިޚާބުތަކުގައި ވާދަކޮށް ޕްރައިމަރީން ބަލިވާ ފަރާތްތަކަށް އިންތިޚާބުތަކުގައި އެހެން ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައިވެސް އަދި އަމިއްލަ ކެނިޑިޑޭޓެއްގެ ގޮތުގައިވެސް
ވާދަނުކުރެވޭނެ ގޮތަށް ފާސްކުރުމާއި، ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ކުރެހުން ހުރުމުން ވޯޓު ބާޠިލްވާނެ ގޮތަށް ހެދުމަށް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި އިސްލާޙް ފެއިލްކޮށްފައިވާތީ
މިފަދަ ކަންކަމަކީ އޭގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރާ ފަރާތްތަކާއި އަދި ހަމަ އެހެންމެ، ވޯޓުދޭ ފަރާތްތަކުގެ އިންތިޚާބީ ޙައްޤުތަކަށް އަސަރުފޯރާނެ ބަދަލުތަކެއް
ކަމުގައިވާތީ ޓްރާންސްޕޭރެންސީ މޯލްޑިވްސްއިން ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކުރަމެވެ.
1. ވޯޓުލާ ފަރާތުގެ ވޯޓުގެ ސިއްރުކަން ކަށަވަރު ނުކުރެވުން
ވޯޓު ކަރުދުާހގައި އިތުރު ކުރެހުންތައް ހުރުމުން ވޯޓު ކަރުދާސް ބާޠިލްވާނެ ގޮތަށް ހެދުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިހަށް 16 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި ހުށަހެޅި
އިސްލާޙަކީ ރަނގަޅު އިސްލާޙެއްކަމުގައި ޓްރާންސްޕޭރެންސީ މޯލްޑިވްސްއިން ދެކެމެވެ. މި އިސްލާޙު ފާސްވިނަމަ މީގެ ސަބަބުން ވޯޓު ގަނެވިއްކުން ހުއްޓުވާ އަދި
ވޯޓުގެ ސިއްރުކަން ޔަޤީންކުރުމަށް އެޅުނު ހެޔޮ ފިޔަވަޅަކަށް މިކަންވެގެން ދިޔައީހެވެ. ވޯޓު ކަރުދުާހގައި ކެނޑިޑޭޓުގެ ނަމާދިމާލުގައި ޖަހާ ފާހަގައިގެ އިތުރަށް
ޖަހާ ފާހަގަތަކަކީ ވޯޓު ބާޠިލުވާނޭކަމަކަށް ހެދުމަށް، މަޖިލިހަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުން ފެއިލްކޮށްލުމުން ނުޙައްޤުން ފައިސާބޭނުންކޮށްގެން ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދީފައިވާ
ވެރިޔަކު އިންތިޚާބު ކުރުމުގެ ޙައްޤު ނިނގުޅާގަތުމަށް މަގު ފަހިވެފެގެން ދެއެވެ.
އިންޓަރނޭޝަނަލް ފައުންޑޭޝަން ފޮރ އިލެކްޓޯރަލް ސިސްޓަމްސްއިން 2014 ވަނައަހަރު ޝާއިއު ކޮށްފައިވާ ދިރާސާ ރިޕޯޓަކުން ދައްކާގޮތުގައި، ވަކިގޮތަކަށް
ވޯޓު ލާން މަޖުބޫރު ކުރުވައި، އެގޮތަށް ވޯޓުލީކަން ކަށަވަރުކުރަން ގެންގުޅޭ އެންމެ އާންމު އެއްގޮތަކީ، ވޯޓު ކަރުދާހުގައި ކުރިން އެއްބަސްވެވޭ ކޮންމެވެސް
ފާހަގައެއް ޖެހުމެވެ. މީގެ ސަބަބުން، އެފާހަގަ ޖަހަންބުނިމީހަކު، އެއްބަސްވި ފަރާތަށް ވޯޓުދިންކަން، ވޯޓު ގުނާވަގުތު ކަށަވަރު ކުރެވެއެވެ. 2014 ވަނަ އަހަރު
އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އިސްނަގައިގެން އިންތިޚާބީ ނިޒާމު ހަރުދަނާ ކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންހުރި ކަންތައްތައް ދެނެގަތުމަށް ބޭއްވި މަހާސިންތާގައިވެސް، ހުރިހާ
ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި ދަޢުލަތުގެ ކަމާ ބެހޭ މުޢައްސަސާތަކުން، ވޯޓުކަރުދުާހގައި ވޯޓު ފާހަގައިގެ އިތުރަށް ޖަހާ ނިޝާންތަކަކީ ވޯޓު ގަނެވިއްކުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ
އުކުޅެއްކަމަން ފާހަގަކޮށް، އެފަދަ ނިޝާން ޖަހާފައި ހުންނަ ވޯޓު ކަރުދާސް، ވޯޓުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ބާޠިލް ވޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަ ނޑައެޅުމަކީ
އެންމެ ރަނގަޅުގޮތްކަމުގައި އެއްބަސްވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުން އިންތިޚާބުތަކުގައްޔާއި ރައްޔިތުންގެ ޚިޔާލު ހޯދުމުގެ އާންމު ވޯޓުތަކުގައި ވޯޓުދިނުމުގެ ޙައްޤު،
އުމުރުން އަށާރަ އަހަރުން މަތީގެ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި މިފަދަ ވޯޓުތަކަކީ ސިއްރު ވޯޓަކަށްވާންޖެހެއެވެ. އެހެންކަމުން އިންތިޚާބުގެ
މިނިވަންކަމާއި ސައްޙަކަން ޔަޤީންކުރުމަށް އެންމެ ރަނގަޅު އެއްގޮތަކީ އެފަދަ ވޯޓު ކަރުދާސް ބާޠިލް ކުރުން ކަމުގައިވާތީ އެ އިސްލާޙް ފެއިލްކޮށްލުމަކީ
މިޖަމިއްޔާއިން ކަންބޮޑުވާކަމެކެވެ.
2. ޕްރައިމަރިީން ނުހޮވޭ ފަރާތްތަކަށް އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރުމުގެ ޙައްޤު ގެއްލިގެންދިޔުން.
ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ ޕްރައިމަރީގައި ވާދަކުރުމަށްފަހު، ޕްރައިމަރީން ބަލިވެއްޖެނަމަ، އެމީހަކަށް އަމިއްލަގޮތުން، ނުވަތަ އެހެން ޕާޓީއެއްގެ ޓިކެޓުގައި އިންތިޚާބުގައި
ވާދަ ނުކުރެވޭނެ ކަމަށް ކަ ނޑައެޅުމުން، އެފަރާތަށް އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރުމުގެ ޙައްޤު ގެއްލިގެންދެއެވެ. މިހައްގަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންވެފައިވާ ޙައްޤެކެވެ. 18 އަހަރުންމަތީގެ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށްވެސް އިންތިޚާބުތަކުގައި ވާދަކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާކަމަށް މިމާއްދާގައިވާހިނދު، މި
ބަދަލާ ގުޅިގެން އެތައް ބައެއްގެ އިންތިޚާބީ ޙައްޤު ގެއްލިގެންދިއުމަކީ އިންތިޚާބުތަކުގެ ހަމަހަމަކަމާއި އިންސާފުވެރިކަމަށް ނޭދެވޭ އަސަރުކުރާނެ ކަމެކެވެ.
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ލިބިދީފައިވާ މިފަދަ ޙައްޤުތައް ހަނިކުރެވޭނީ މިނިވަން ޑިމޮކްރެޓިކް އެހެނިހެން މުޖުތަމަޢުތަކުގައި ހަނިކުރެވޭ މިންވަރަށްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ
16ވަނަ މާއްދާގައި ކަ ނޑައެޅިފައިވީހިނދު، މިމިންވަރަށް މިޙައްޤު ހަނިކުރުމުކީ މިނިވަން ޑިމޮކްރެޓިކް އެއްވެސް ގައުމެއްގައި ގެންގުޅޭ މިންގަ ނޑެއް ނޫނެވެ.
އަދި މީގެސަބަބުން، ޑިމޮކްރަޓިކް އިންތިޚާބެއްގައި އޮންނަންޖެހޭ ހަޤީޤީ ސިޔާސީ ވާދަވެރިކަމާއި، ރައްޔިތުންނަށް ލިބިދީފައިވާ މަންދޫބުން އިޚްތިޔާރުކުރުމުގެ ފަހި
ފުރުސަތު ހަނިވެގެންދެއެވެ.
E: OFFICE@TRANSPARENCYMALDIVES.ORG | F: +960 300 6062 | 960 330 4017 + T: | LIVERPOOL NORTH, 1ST FLOOR, SHABNUM MAGU، MALE’, MALDIVES

3. އިންތިޚާބުގެ ތާރީޚު ފަސްކުރުން
މިހާރު އިންތިޚާބު ކުރެވިފައިވާ ކައުންސިލްތަކުގެ ދައުރު ހަމަވެ، އާ ކައުންސިލްތަކެއް ޤާނޫނުގައި ކަ ނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ބޭއްވުމަކީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ
އިންތިޚާބީ މިންގަ ނޑުތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ ތެރެއިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް ލާޒިމްކުރާ ކަމެކެވެ. މިނިވަން އިންސުާފުވެރި އިންތިޚާބެއްގެ
އެންމެ މުހިންމު ސިފައަކީ ކުރިއާލާ އެއްބަސްވެވި ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލެއްގައި އިންތިޚާބުތައް ބޭއްވުންކަމުގައި ފާހަގަ ކުރަމެވެ. އަދި ކަ ނޑައެޅިފައވާ
ވަގުތުތަކުގައި ޔަޤީންކަމާއެކު އިންތިޚާބުތައް ނުބޭއްވޭނަމަ އޭގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބުގެ އިންސާފުވެރިކަމާ ދޭތެރޭ ސުވާލު އުފެދޭނެއެވެ.
ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ އެތެރޭގެ މައްސަލަތަކަކާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްއޮތް ކައުންސިލުތަކުގެ އިންތިޚާބު ފަސްކުރުމަކީ އޭގެ ސަބަބުން އިންތިޚާބީ ނިޒާމާމެދު ރައްޔިތުންގެ
އިތުބާރު ގެއްލިދާނެ ކަމެކެވެ. އަދި މިފަދަކަންކަމަކީ ކުރިއަށް ހުރި އިންތިޚާބުތަކުގައި، ޤާނޫނީ ތާރީޚުތަކަށް ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ނުހިތައި، އިންތިޚާބުތަކުގެ ތާރީޚު
ހިތުހުރިގޮތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް އެޅޭފިޔަވަޅަކަށް ވެގެންދެއެވެ. 2013 ވަނަ އަހަރުގެ ރިޔާސީ އިންތިޚާބު، ސުވާލު އުފެދޭފަދަ ގަޮތަކަށް ފަސްކުރެވިގެން ދިޔަހެން
ކަ ނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ޝަރުޢީ ނިޒާމު މެދުވެރިއަކަށްވެގެން އިންތިޚާބުތައް ފަސްކުރެވުމަކީ އާދައަކަށްވުމުގެ ބިރު ދިވެހިރާއްޖެއަށް މިއަދު
މިވަނީ ކުރިމަތިވެފައެވެ.
ގާނޫނު އަސާސީގެ 26 ވަނަ މާއްދާގައިވާފަދައިން، ވޯޓުދިނުމާއި، އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރުމުގެ ޙައްޤަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެހެންގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި
ނުވާހިނދު، އުމުރުން 18 އަހަރުންމަތީގެ ކޮންމެ ރައްޔިތަކަށް ލިބިގެންވާ ޙައްއްޤެކެވެ. މިހެންކަމުން، ޤާނޫނުއަސާސީން ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް ކަށަވަރުކޮށްދޭ
މިފަދަ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަން ލިބޭ ގޮތަށް ކުރެވޭ ކަންކަމާމެދު ޓްރާންސްޕޭރަންސީ މޯލްޑިވްސްއިން އިންތިހާއަށް ކަންބޮޑުވެ، އެފަދަކަންކަން ކުށްވެރި ކުރަމެވެ.
އަދި ރައްޔިތުންގެ ވޯޓުގެ ސިއްރުކަން ދެމެހެއްޓޭނެ ޤާނޫނީ މިންގަ ނޑުތަކެއް ކަ ނޑައެޅުމަށް ރައްތިޔިތުންގެ މަޖިލިހުގެ މެންބަރުންނަށް ގޮވާލަމެވެ. އެހެންމެ،
އިންތިޚާބުގައި ވާދަކުރުމުގެ ޙައްޤު އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ނުގެއްލޭނެކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ގޮވާލަމެވެ. އަދި އިންތިޚާބު ތަކަކީ، ކަ ނޑައެޅިފައިވާ ތާރީޚުގެ ތެރޭގައި،
ރައްޔިތުންގެ އިތުބާރާއެކީ ބޭއްވޭ އިންތިޚާބުތަކަކަށް ހެދުމަށްވެސް ގޮވާލަމެވެ.
ރައްޔިތުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ، ރައްތިޔުންގެ މަންދޫބުން ޒިންމާދާރު ކުރުވުމުގެ އެންމެ އިސްދައުރެއް އަދާކުރެވޭނެ ފަރާތަކީ ސީދާ ރައްޔިތުންނެވެ. މިހެންކަމުން
ރައްޔިތުންނާ ސީދާގޮތުން ގުޅިފައިވާ މިފަދަ ކަންކަމާމެދު، ރައްޔިތުން އަޑުއުފުލައި، އެފަދަ ކަންކަން އިސްލާޙުކުރުމަށް ގޮވާލުމަކީ ހަމަ ކޮންމެ ރައްޔިތެއްގެމެ
ޒިންމާއެއްކަން މިފުރުސަތުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.
E: OFFICE@TRANSPARENCYMALDIVES.ORG | F: +960 300 6062 | 960 330 4017 + T: | LIVERPOOL NORTH, 1ST FLOOR, SHABNUM MAGU، MALE’, MALDIVES